

ELLENZÉK

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
 Helyben: Egész évre . 10 K Vidékre: Egész évre . 12 K
 Fél évre . . . 5 „ Fél évre . . . 6 „
 Negyed évre 2-50 „ Negyed évre 3 „
 Egyes szám ára 8 fill. Kapható minden hírlapelárusítónál.

Felelős szerkesztő:
Dr. HEBRONY JÓZSEF
 Szerkesztő:
FRANK ZOLTÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Széchenyi-utca 34. SZELENYI és TÁRSA nyomdája
 A lap megjelen
 minden kedd, csütörtök és szombaton.

Mult és jelen.

A miskolci iparművészeti kiállítás alkalmából írta:
 Divald Kornél.

Országok, egyes vidékek avagy városok művészi életében mindenkor nagy szerepe volt a multnak. Emlékeinek hatása alól a szép, jó és igaz iránt fogékony lelkek sohasem zárkózhattak el. Bár egész más világ nyilvánult alkotásában, mint a minő az volt, amelyben éltek, az Isten kegyelméből való nagy művészek lelkét is mindenkor megtermékenyítette az elmúlt idők művészete.

Európa művészetének legfényesebb korszaka: a reneszánsz, az antik-világ emlékein buzdult föl, ezekből merített ihletet; utánzásukra azonban sohasem vállalkozott. Ahol a mult emlékeinek tanulmányozása erre vezetett, e körülmény oka csak az illető kor lelki tartalmatlansága volt. Épp azért nincsen alapja a kifakadásnak, hogy a mult művészeti emlékeinek hatása ólomsúlylyal nehezedik a mai kor gyermekére s azért nem tudja a lelkét foglalkoztató eszméket eredeti művészi formába önteni, azért képtelen sajátos stílust teremteni. Nézzük csak azokat a nemzeteket, amelyek a modern művészetben napjainkban vezérszerephez jutottak. Valamennyi fényes művészi multra tekinthet vissza s legkiválóbb mesterei a

mult emlékein esiszolták izlésüket, azok tanulmányozása segítségével tökéletesítették művészi eszközeiket.

Miként az ember, avagy egy nemzet, épp úgy a művészet sem tagadhatja meg soha multját. Jelene a mult vívmányainak okos fölhasználásából áll, jövője a mult hagyományain épül. Hiabavaló erőpazarlás új eszközök után kutatni, amikor a régiekkel is kifejezhetjük azt, ami szívünkben-lelkünkben lakozik s ahol mégis azt látjuk, hogy mindenekelőtt és mindenáron az új eszközök keresése a cél, ott e törekvés rendszerint lelki ürességet takar.

A modern magyar művészet fejlődése azért indult meg oly nehezen s azért lassú még ma is, mert szakított a multtal. Sőt nemcsak szakított, de egyenesen meg is tagadta azt. Még ma is sokan vannak, akik igaznak vélik néhány kényelemszerető művészeti írójuk frázisát, hogy magyar művészet sohasem volt s ami emlégünk van, ez mind csak ideig-óráig nálunk dolgozó idegenek alkotása. E frázis volt az oka annak, hogy művészetünk ujjabkori föllendülésének kezdetétől fogva minden valamirevaló mesterünk a külföldre ment tanulni. A legtöbb megelégedett azzal, hogy külföldi mestereket utánozott. Még ma is kevés az olyan művésznünk, aki szemlélésével az eredetiség megfelelő fokára emelkedett s azonkívül, hogy a hazai kör-

nyezetből meríti tárgyait, magyaros fölfogásával nemzetibbé teszi művészetünket. Képzőművészetünknel jóval későbbben indult meg modern iparművészetünk fejlődése, amely kezdetben nem is vállalkozott egyébre, minthogy a külföld ilyenmő régi emlékeit szolgai módon utánozza. Alig tíz éve, hogy székesfevárosi társadalmunk lelkes műbarátaihoz csatlakozva, néhány eredeti fölfogású művész is törődni kezdett gépies utánzással foglalkozó mesterembereinkkel. Régi iparművészetünk emlékeinek ösmeretlen volta miatt népies művészetünkben igyekeztek tanulságokat meríteni s ezeknek több-kevesebb szerencsével való fölhasználása magában véve is hatalmas lendületet adott mestereink tevékenységének. Ma már ezen az állásponton is túl vagyunk s iparművészetünk néhány eredeti fölfogású, művészi lelkületű mester hatása alatt áll, aki izlését a külföld modern iparművészeti alkotásainak tanulmányozásával finomította, de nem zárkózott el a hazai környezet hatásától sem s valahányszor erre alkalma nyílt, sok odaadással merül el régi emlékeinek tanulmányozásába is. Ez utóbbiak iparművészetünk oly fényes multjáról regélnek, aminőre a külföldnek ma hazánknl előrehaladottabb országai is büszkék lehetnének.

Modern iparművészetünk is kiállta már

TÁRCA.

A Balaton partján.

Ha a forró nyár perzselő heve türethetlenné válik, városi ember mind igyekszik vidékre menni, hogy ózondús levegőt élvezzen s néhány hétre vagy hónapra a város zajától és nehéztől, miazmás levegőjétől szabaduljon. A fővárosi ember nem válogatós a nyaralásban, neki elég egy kis pázsit, néhány fa s virágtól tarka kert. Ezért lepik el a főváros környékét ezrével évente. Budakeszi, Rákospalota, Török-Bálint, Pécel, Gödöllő stb. állandó nyaraló-közönsége Budapestről kerül ki. Azonban e községek a jó levegőn kívül hatalmas porfűdőt is adnak az üdülőknek s így nem nagyon felelnek meg a céljuknak.

Magyarország legszebb vidéke, melyet minden embernek, aki teheti, fel kellene keresnie: a Balaton vidéke. A remek szép magyar tenger hegykoszorúval övezve, enyhe, üde levegőjével a legponpásabb klimatikus hely. Nem néhány czernek, hanem százezreknek kellene felkeresniük a gyógyító, balszamos vizű Balatont, melyet érthetetlen okokból kormány és társadalom teljesen elhanyagolnak. Izzak, hogy az utóbbi két évtizedben számos fürdőhely létesült, de egyrésztük primitív voltak, másrésztük mérhetetlen drágaságuk miatt éppen nem bírnak vonzó erővel. A régi fürdők közül Balaton-Füred és Keszthely kivívták maguknak a hírnevet, míg a többiek többé-kevésbé csak

tengődnek. Ezek hosszú sora óta keresem fel a Balatont, az idén végzetem Siófokra vetett. Ez a fürdőhely reklámból és ama bizonyos hitsszorosok összetartásából emelkedett ki az ismeretlenség homályából. A fürdés a Balatonban — különben az egész somogyi oldalon — kellemesebb, mert gyermek és felnőtt egyaránt, akár tud úszni, akár nem, bátran, veszély nélkül lubickolhat a sekély vízben. Épp ez oknál fogva többen is keresik fel a somogyi parton levő fürdőket. A balatoni kultusz növelésére különben is megalakult a „Balatoni szövetség“, melynek az alapszabály szerint a célja a következő:

„A Balaton partján levő s a jövőben még alajlandó összes fürdőtelepek között testvéries kapcsolat létrehozása a célból, hogy a külön helyi viszonyok szemmel tartásával a fürdőtelepek idegenforgalma emeltesse s az egész balatoni partvidék virágzóvá fejlessze.”

A fürdőtelepek közönségének minél több előnyt nyújtani, a házi szükségleteket minél olcsóbbá és minél könnyebben hozzáférhetővé tenni; a lakbérletet és a gyógyköltséget a külföldi olcsó versenyéhez alkalmaztatni; a szórakozásokat és a kirándulásokat megkönnyíteni, egységesen megállapított program útján a fürdők közti érintkezést s általában a parti életet étenkebbé tenni.

A Balaton összes partjain körülfutó, jó és árnyas utakat, ingyenes vagy igen olcsó körtelefon szolgáltatást, a fürdőbiztosítási intézmény egyöntetű szabályozását, vasúti és gőzhajózási menetrendekeket közérdekűleg megállapítani, új

építkezések után minél hosszabb adómentességet kieszközölni; közös fürdő reklámokat készíttetni és forgalomba hozni; ugy a nyári, mint a téli szórakozásokat helyesen, egymást nem alteráló módon beosztani, a téli sportot, jégvitorlázást meghonosítani stb. stb.”

Bizony ez sokat lendítene a balatonparti fürdők sorsán, ha egyáltalán nem lenne szalmaláng, mint minden magyar vállalkozás. Azonban ne legyünk túlságosan pessimisták s ne vágjunk elebe a dolognak.

Siófokot választottam — hála Istennek — rövid időre „üdülőhely“ nek.

De aki azt gondolja, hogy itt üdülhet, szórakozhat, pihenhet, az roppant csalódik. Siófokot egy részvénytársaság bírja, melynek bőven jövedelmez a fürdő, lévén ott méregdrága minden. E téren elérte a világrekordot, nem hiszem, hogy akadna a föld kerékiségén drágább fürdő, hol a kidobott pénzért oly keveset kapna a közönség, mint Siófokon. A fürdőtelepet vasúti vágány választja el a falutól, vagyis a tulajdonképeni Siófoktól. A falu fevagyis a tulajdonképeni Siófoktól. A bugris parasznetetlen sár és porfészek. A bugris parasznetkből álló közönségi előjáró-ág semminemű kényelmet nem teremt a fürdőközönségnek. Pedig ma d minden hazban 4—5 vendég lakik allandóan. Se világitás, se kövezés, se ivóvíz a közönségben, ha történetesen tűz ütne ki, Siófok porrá ég. A telepen se jobbak az állapotok. A sötény keskeny, a szállások drágák, az étel, ital megfizethetetlen. Hiába van villanyvilágítás s hiába fitogtatják a hölgyek és urak pazar toilettjeiket, mire az ember a telepre

a tűzpróbát a külföld műbíráloinak ítélőszéke előtt. S ha eddig még nincs ott, ahol mindazok látni szeretnék, akik tanulságainkat a multból merítjük s a jelen számára értékesítjük, ennek oka pusztán az, hogy iparművészetünk eddig jóformán csak Budapestet vallja hazájának s ennek megfelelően jellege sem országos, hanem csak székesfővárosi. Csupán a vidék hathatós belevonásával lehet kilátásunk arra, hogy erős, nemzeti jellegű művészetre szert tegyünk. S képzőművészetünkül iparművészetünk jóval alkalmasabbnak látszik arra, hogy a szép kultuszának híveket szerezzen. Multunk viszontagságai folyamán ugyanis művészetünk fejlődése megszakadt, még pedig annyira, hogy a művészet a nagyközönség szemében egyértelmű lett a fölösleges fényűzéssel, holott az emberiség virágzó kulturális korszakában ez mindenkor életszükséglet volt.

(Vége köv.)

— Botrány a dédesi petíció vizsgálatánál.

Ismeretes, hogy a mult év december 9-én Dédesben megtartott képviselőválasztás alkalmával gróf Serényi Béla választatott meg öt szavazat többséggel képviselővé dr. Hebrony József függetlenségi jelölttel szemben.

Már a választás estélyén nyilvánosságra került, hogy gróf Serényire leszavazott utolsó hat szavazatot vesztegetés útján szerezte meg a kormánypárt s ezen felül még az öt többséget is csak úgy volt képes gróf Serényi elérni, hogy a választási elnök Vass Imre apátfalvi plébános a második szavazatszedő küldöttségénél öt olyan szavazatot fogadott legvégül, akiknek az első küldöttségénél lett volna joguk szavazni, ahol azonban már nem szavazhattak, mert a záróra letelt.

Ezek a nyilvánvaló törvénytelenések nagy galomba hozták a kerület független választó polgárait s kérvénnyel támadták meg a választást.

leér, sáros vagy poros úton kell haladnia. Nem lehetne-e legalább a gyalogjárót kiaszfalozni? Azután minő célszerűtlen, sőt kényelmetlen, fárasztó az, hogy a vasútról megérkezők nem mehetnek egyenesen a telepre, hanem a forró napon meg kell nekik kerülni a vasutat és a sorompónál át kell baktatniok átkozva, szidva ezt az ázsiai állapotot. A „Korona” vendéglővel és szállodával szemben egy felüljáró hidat kellene létesíteni a gyalogjáróknak. Nem kerülne ez annyiba, hogy idővel meg ne térülne, de erre a dividendáknak örvendő részvényesek nem gondolnak. A telepen levő nagy vendéglőben és kávéházban pedig ugyszólván napirenden vannak a lopások. Valóban „válogatott” fürdőközönsége van Siófoknak, büszke lehet rá a couponokat élvezettel levágó részvénytársaság. Esernyőket, napernyőket, pénztárcákat a vendégek orra előtt tulajdonitanak el a t. c. „fürdőzők”, sőt a kávéház biliárd golyóit, evészközeit, stb. is elemelik. A fürdőkabinokból órák, láncok, pénztárcák sűrűn tűnnek el. Hát ez világraszóló botrányos állapot. Az idei szezon tarkította egy monstre verekedés, melyben néhány százan vettek részt s nem egy „előkelő” (nem idegen) fürdővendég kapott sebet. Siófokon egyedül a Balaton vize kellemes, de hiszen ez mindenütt olyan azon az oldalon, mást emberfia ott nem talál. Aki pénzt okosan akarja elkölteni, az menjen ugyan a tündéri szép Balaton partjára, de Siófokra ne menjen, mert port, bosszúságot, sőt egyebet is nyel.

Isten bocsássa meg bűnömöt, hogy az idén Siófokra vetődtem, de vezekelek érte és bűnbánólag gondolok balgaságomra és azoknak a balgaságára, kik évről évre ott vélnék szórakozást és üdülést lenni.

Mártonffy Imre

A tárgyaláson gróf Serényi részéről az összes függetlenségi választók szavazata meg lett támadva azon a címen, hogy itatva lettek s ezért szavaztak a függetlenségi jelöltre.

A kir. Curia vizsgálatot rendelt el, akassai kir. ítélőtábla elnöke dr. Spóner Gyula kir. táblai bírót küldte ki a vizsgálat foganatosítására, aki közel 1000 tanú kihallgatását július 7-én Sajó-Szentpéteren kezdte meg s jelenleg a választó kerület egyik községében Szilváson folytatja.

A vizsgálóbiztos az eljárást azzal kezdte meg, hogy naponta 8—10 tanút idézett meg s kijelentette, hogy beteges ember lévén, erős munkát nem végezhet s csak délelőtt akarja a kihallgatást teljesíteni. A kérvényezők képviselője kérte, hogy naponta több tanút idézzen be, azonban a vizsgálóbiztos hű maradt önmagához, noha többször megesett, hogy 10—11 óra tájban a bizottságnak már semmi dolga sem volt.

A kérvényezők előterjesztéssel éltek a vizsgálóbiztos felettes hatóságaihoz, az előterjesztések azonban maig sincsenek elintézve s a vizsgálóbiztos csak annyit változtatott eddig követett eljárásán, hogy 15—16 tanút idézett meg naponta, ámbár tapasztalat szerint azokból néhány mindig elmaradt.

A tapasztalt huza-vona bizalmatlanságra szolgált okul a vizsgálóbiztosnál szemben, mert hiszen már több mint két hónapja folytatván a vizsgálatot, körülbelül 600 jegyzőkönyvet vett fel s így naponta átlag 10 jegyzőkönyv sem esik s inkább nőtt a bizalmatlanság vele szemben akkor, a midőn július hó elején addig követett eljárásával szakítva, a vizsgálatot kiterjeszti a függetlenségi párttal szemben oly ténykörülményekre is, amikről a vizsgálatot elrendelő curiai végzésben szó sincs s annak a jegyzőkönyvbe foglalásával tölti az időt, hogy mit beszélt a komám asszony a szomszéd asszonynak.

S megütöközzel tapasztalták a választók azt is, hogy a vizsgálóbiztos a függetlenségi választókkal erőszakoskodik, zaklatja, gorbáskodik s mindezeket összefoglalva a vizsgálóbiztos ellen megbizottjuk útján f. hó 11-én fegyelmi panaszt nyújtottak be, érdekeltségi kifogást emeltek, kérték a vizsgálat azonnali felfüggesztését s új vizsgálóbiztos kiküldését.

A vizsgálóbiztos a hozzá beadott panasz és kérelem ellenére a vizsgálatot folytatja azon kijelentéssel, hogy közvetlen felettes hatóságának utasítását bevéria.

A kerület választó polgárai nagy izgatottsággal beszélnek a sajnálatos esetről, mód nélkül fel vannak háborodva a vizsgálóbiztos eljárása miatt s a vizsgálóbiztos eljárása folytán erősödik az a meggyőződés, hogy a vizsgálatot nem pártatlanul vezeti s szándékosan huza s halasztja a vizsgálat befejezését s szaporítja a vizsgálati költségeket, amelyeket a vizsgálóbiztos tekintélyes díjai is jelentősen növelnek.

Érdeklődéssel várják a dédesi kerületben a további fejleményeket s általános visszatetszést kelt a vizsgálóbiztos azon eljárása, hogy a felvetett bírói érdekeltség ellenére nem látta szükségét annak, hogy a vizsgálat felfüggesztésével a megbízatásról le kell mondania.

A lap pontos küldése iránt mindenemű reklamáció ügyében tessék Szeleányi és Társa nyomdai céghez (Szechenyi-utca 34. sz. a.) fordulni.

Budapesti levél.

1904. aug. 15.

A képviselőházat elnapolta II. Tisza október 10-ig. Ezideig az ország meg van kímélve II. Tisza nyilvános parlamenti működésétől, nem halljuk október 10-ig az ő hetvenkedő, csipkedő, epés, ingerült, ideges beszédeit s ami fő, pihen a politikában minden. II. Tisza méltón fejezte be a képviselőház utolsó napján eddigi gyászos szereplését; a bécsi paizsmirigy-klub benső és őszinte öröme, dicsoította a közös vámtérületet, sőt az önálló vámtérületet „nemzeti szerencsétlenség”-nek nevezte. A mindenkori többség, mely nem *elvetet* követ, hanem *kormányt*; taposott a „vezér”-nek (így nevezik talpnyalói II. Tiszát) tapsoltak még azok is, kik mandátumokat az önálló vámtérület hangoztatásával szereztek. II. Tiszának különben egyéb tervei is vannak, a legkomolyabban foglalkozik a házszabály revíziójával, unjonclétszámemeléssel. Az ellenzék job-bik része, mely az ígéretekől rég megcsömör-
lött s senki szép szeméért le nem szerel, harcra készül. Bánffy Dezső báró ahhoz a fegyverhez fog, mely egykor az ő nyakát szegte: az obstrukcióhoz. Negyvenkét oly kitaró ellenzékivel kezdi meg II. Tisza ellen az ádáz harcot, kik „meghalnak, de magokat meg nem adják”. A Kossuth-párt ugynevezett „békés” elemei ismét távol fognak állani a harctól „beteg” pártvezérükkel együtt, sőt a belviszályokkal küzdő néppárt, mely a nagy obstrukció idején is csak az ugrasztó szerepét játszotta. Beszélnek még arról is, hogy őszre miniszterválság is lesz. Plósz Sándor igazságügyi miniszter „menesz-
tetik”. II. Tisza és a bécsi paizsmirigy klub szemében szálla Plósz, meg aztán „Széll-ma-
radék”. Lukács is megy, bár őt marasztalnak, de beteges, meg aztán konklúzióba került az által, hogy a ferencvárosi dohánygyár leégésé-
nél négy millió korona értékű dohány és szivar nem volt biztosítva. Ezt a kárt az állam, illetve az adózó polgárárg fizeti meg. Csodálatos valami, hogy a gyár épületét biztosítják és benne levő árúkat nem. Ezer szerencse, hogy a raktárpépületben felhalmozott 10 millió kor-
értékű dohány és szivar el nem égett. Lukácsnak immár körmére égett a dolog, tehát jobbnak látja penzióba menni.

A belpolitikát most egyelőre tegyük skartba s kalandozzunk szét a nagy világba. A japánok verik lépten-nyomon az orosz s mondhatjuk, hogy ilyen csufos vereséget az orosz sohasé szenvedett, sőt kevés nagyhatalom. Még az angol se a búrháborúban. Néhány politikustól hallottam, hogy miután az orosz befolyása Európában hosszú időre le van törve, jó volna itt benn szervezkedni az orosz ellen. Többféle kombinációt hallottam. Így elsősorban azt hangoztatják, hogy fel kell vetni a lengyelkérdést. Ha a hármas szövetség valóban a béke fentartása érdekében alakult volna s az volna a célja, hogy Oroszországot visszaszorítsa: ezt hamar elérhetné. Ahelyett, hogy milliókat tart fegyver alatt és óriási terheket rak az európai népek vállára: *állítsa vissza Lengyelországot!* Azt az aldozatot, amibe Orosz-Lengyelország visszahódítása kerülne, (ha ugyan az európai hatalmak együttes föllépésére önként vissza nem adna Oroszország ezt az országrészt, mely ugyis Achilles sarkát képezi) szivesebben elviselnék az európai népek, mint ezt a rettentő fegyveres békét. S a visszaállított Lengyelország (esetleg a Habsburgok jogára alatt — József Ágost főhercegből például kitűnő lengyel király válnék) gátat vetne örökre Oroszország hódításának s a muszka vissza lenne szorítva oda, ahova való: Ázsiába! A pánszlávizmus kísértete nem fenyegetné többé Európát. Hanem az a bökkenő van a dologban (erre az én politikai augurum nem gondol), hogy Lengyelország visszaállítása esetén Ausztriának is vissza kellene adnia Galiciát, Poroszországnak pedig Pózent. De amit ezek a hatalmak egyszer a maguk kezébe kaparítottak, azt nem egy könnyen adják ismét vissza. Magam is ábrándképnek tartom azt tehát, hogy a hármas szövetség Oroszország visszaszorítása végett Lengyelország visszaállítására még csak rá is gondolna. Avagy próbálná csak a magyar fegyveres kézzel vissza-

vivri füg
fojtának
meg egye
kudarc ut

De n
zunk, ad
ság elpus
rel emelt
több lesz
kedett, j
mostanáb
hatással
Szent-Ist
egyébkor
nincz tak
így fel n
dicsőség
ket. Biz
pen seg
A mai s
kezők. A
nak alin
okunk a
bat! Nag
szág (ta
sre essü
budai ny
adjak. J
része as
gyönyör
gett es
Approp
túzótlók
runt ma
különfél
vidéken
túzótlók
szolgál

Nyom

Ho
vasárna
szok a
szanató
A
ran el
fényes
hető j
rendez
A
számol

A
nes In
az At
érkez
nyom
testül
novits
zölte
alelő

sárna
társá
tulaj
kül r
A
lakon
Lajos
szönt

Athe
sosan
munk
font
Igná
Rezs
Jáno
és n
k. a
Janc
sokr
felk
nos
és E
új é

vivri függetlenségét, e mozgalmat rögtön elfojtanak a hármasszövetség hadai. Elégédjünk meg egyelőre avval, hogy Oroszország az ázsiai kudarc után hosszú időre meg van bénulva.

De míg mi a nagy politikával foglalkozunk, addig minket a folyton emelkedő drágaság elpusztít. A fővárosban a tej árát 4 fillérrel emelték, ez azt jelenti, hogy ezentúl még több lesz benne a víz, a burgonya ára is emelkedett, jóllehet az országban több helyen volt mostanában eső, de ez bizony későn jött, jó hatással legfeljebb a szőlőre lehet. Az ideai Szent-István napi ünnep se lesz oly vig, mint egyébkor. A magyar embernek kevés a bűzaja, nincs takarmánya, burgonyája, tehát nincs pénze, így fel nem rándul a drága „Pest Budába”. A dicőseges szent jobb kéz se segít már minket. Bizony a magyar elhagyja magát, miképpen segitene rajta Isten meg a többi szentek. A mai szenteknek nagyon maguk fölé hajlik a kezük. Akármint drágaságot élünk is, a világnak állnia kell s nekünk élnünk s ezért nincs okunk a pesszimizmusról. Reméljük a legjobbat! Nagyobb csapást kihevert már ez az ország (tatárt, törököt, osztrák igát), most azért se essünk kétségbe. Sőt rohanok szórakozni a budai nyári szinkörbe, hol az „Aszfaltbetyár”-t adják. Jó boldogság. A színháznak kilenczfed része aszfaltbetyárral volt telve, kik nagy lelki gyönyörűséggel nézték az ő stiklijüket bővített és ártatlanabb kiadásban — a színpadon. Apropós! A főváros telve van bel és külföldi tüzoltókkal. Kongresszust tartanak, aztán fecerunt magnum áldomás, oltják szomjuk tüzét különféle sörökkel, borokkal. Illő volna, ha a vidéken levő tüzek most sztrájkolnának, hisz tüzoltóink két úrnak egyszerre nem bírnak szolgálni.

Mártonffy Imre.

Nyomdászok jótékonyceglő mulatsága.

1904. aug. 17.

Hosszas és körültekintő előkészületek után vasárnap este tartották meg a miskolci nyomdászok a népkerti Vigadóban az országos nyomdász szanatórium javára rendezett mulatságukat.

A tánccal egybekötött hangversenyről bátran elmondhatjuk, hogy az szép közönség előtt fényesen sikerült s egyúttal igen számba vehető jövedelmet is hozott az ügynek, melyért rendezve volt.

A mulatság lefolyásáról az alábbiakban számolunk be.

*

A hangverseny fővárosi közreműködői, Benes Irma kisasszony hangversenyének és az Athenaeum Dalegylet még szombaton éjjel érkeztek meg. Fogadásukra több hírlapíró, nyomdatulajdonos és a helybeli nyomdászok testületileg a vasúthoz eléjük mentek, hol Janovits Ferenc rendező-bizottsági elnök üdvözölte az érkezőket. Az üdvözlést a dalegylet alelnöke, Wóznér Ignác köszönte meg.

A vendégek a Koronába szálltak, hol vasárnap délelőtt 1 órakor igen kitűnően sikerült társas-ebéd volt, melyen a helybeli nyomdatulajdonosok és hírlapírók csaknem kivétel nélkül részt vettek.

A Bokross Károly konyháját dícsérő jó lakomán természetesen nem volt hiány a Radics Lajos pompás muzsikájából, no meg a felköszöntőkből sem.

Elsőnek Frank Zoltán lapszerkesztő az Athenaeum Dalegyletét köszöntötte fel, határozottan kiemelve beszédében a sajtó technikai munkásainak a köznevelődés terjesztésében való fontos szerepüket és részüket. Utána Wóznér Ignác köszönte meg az üdvözlést, majd Forster Rezsőre emelve poharat, őt éllette. Huberth János lapszerkesztő egy igen szépen sikerült és nagyon szellemes felköszöntőt Benes Irma k. a. ra mondott. Forster Rezső a jelenlévőket, Janovits Ferenc a miskolci nyomdatulajdonosoknak és a sajtónak mondott nagyon sikerült felköszöntőjében köszönetet. Majd Huberth János a nyomdászokat, Frank Zoltán a dalárokat és Benes Irma k. a. t. köszöntöttek fel egy-egy új és sikerült köszöntővel, végül Lovász László

éllette okos, talpraesett beszédével az Athenaeum Dalegyletet.

Vasárnap este 6 órakor a budapesti gyorsvonattal megérkezett Ranschburg Viktor, az Athenaeum igazgatója is, hogy a hangversenyen szintén személyesen részt vehessen.

Vasárnap este 8 órakor volt a hangverseny a népkerti Vigadó nagyterében, mely színültig megtelt ez alkalommal díszes közönséggel.

A hangverseny kitűnő számai közül első helyen kiemeljük Benes Irma kisasszonyt, ki Istentől adományozott tehetséggel és szép hanggal, szabatos előadási képességgel és művészettel adott elő három darabot: Varázsdal, a Parasztszücsület egy részletét és a Csalogánydalt. A kisasszony nemcsak bámulatos hanggal, de bámulatos előadási képességgel is bír, úgy, hogy a hallgatóságot valóságoslag elragadta s szünni nem akaró tapsvihart és ismételt kihevítést aratott. Ennekét Eisvogel Ferenc tanár kísérte díszkrét művészzel zongorán.

Benes kisasszony mellett nem kevesebb babér illeti az Athenaeum Dalegyletet, ezt a kitűnően fegyelmezett, szépen, szívbe lopódzóan éneklő, hatalmas hangú dalárdát, kikről igazán elég azt mondanunk, hogy minden énekszámukkal *remekeltek* és sok-sok megérdemelt tapsot is kaptak. A dalárda különben számai között több kitűnő Lányi Ernő-darabot is adott elő. A dalárdát Eisvogel Ferenc tanár vezette kiváló szakértelemmel.

A tárgyosorozat többi részét Kovács József dr. határos ünnepi prologja és Petró János „A főszerző úr” sikerült humoros költeménye egészíté ki. Előbbit Janovits Ferenc adta elő igazán dícséretes és szabatos közvetlenséggel és sikerrel, utóbbit pedig maga a szerző szavallta el igen jóízűen, mesterkéltéssel nélkül.

A nagyon szépen sikerült hangversenyt kivirradtlig tartó tánc követte, melyen a négyeseket mintegy 120 pár táncolta.

Hétfőn nyomdászaink a vendégkartársaikkal a Kolba papírgyár megtekintésére rándultak ki, hol is őket Kolba Miksa, Csizer István és Kolba Viktor kalauzolták. A tanulságos kirándulás résztvevőit a tulajdonosok egyébként pompás villásreggelivel meg is vendégelék, melyért Wóznér Ignác és Janovits Ferenc mondtak köszönetet a vendéglátó, derék tulajdonosoknak.

A hétfői nap további részét a társaság a kies Hámorban, vidám idüléssel töltötte el, honnan esti 8 óra tájt tértek vissza Miskolcra.

Aznap est az Athenaeum Dalegylet Forster Rezsőnek, mint a nyomdatulajdonosok és hírlapírók Nesztorának, igen sikerült, szép szerenádöt adott.

A kitűnő dalárok aznap éjjel Benes kisasszonnyal egyetemben, a fővárosba visszautaztak, hová őket maig is szíves visszaemlékezé sünk elkísérte.

UJDONSÁGOK.

Kinevezés. Kertész Gyula állami anyakönyvi felügyelő a kivándorlási ügyek felügyelőjévé és az 1903. IV. törvénycikk végrehajtásának ellenőrévé nevezetett ki Kassa város székhelyvel Abauj-Torna, Szepes, Sáros, Borsod és Hevesvármegyék területére.

Személyi hírek. Báró Radvánszky Géza főrendiházi tag, koronaőr kedden városunkban időzött. — Dr. Rodiczky Jenő cs. és kir. asztalnok, gazd. akadémiai igazgató, Jeszenszky Pál az O. M. G. E. titkára, Miklós Ödön orsz. képviselő, Károly Dezső és dr. Bartóki József miniszteri kiküldöttek a 17. évi megtartott sörárpavásáron városunkban időztek.

Anyakönyvi kinevezések. A belügyminiszter Borsodvármegyében a laki anyakönyvi kerületbe Sóváry Kálmán segédjegyzőt, a dédsibe Mlinko Antal segédjegyzőt és a sátaiba Reich Ernő segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki.

A Borsodi Bükk-Egylet kirándulása. Aug. 20. án, István király napján délutáni kirándulást rendez. Utirány: Miskolc, Vasgyár, Bethlen ut, Csanyik völgy, Bikkesoldal, Barosakna, Percses, Miskolc. Az út hossza 30 km. Gyaloglás 6 óra. Indulás az avasi templontól d. u. 1 óra 30 perckor. Vezető Nagy Tivadar.

Szabadságról. Dr. Tarnai Gyula alispán szabadságról visszatért s hivatalát a napokban újból elfoglalta. — Két heti szabadságról tért vissza állomáshelyére Wittich Andor, lapunk jeles munkatársa, kereskedelmi és iparkamarai fogalmazó is, ki hivatalos működését már szintugy újból megkezdte.

Életmentő tanító. Szilvássy János tiszapalkonyai 10 éves parasztyerek a Tiszába ment fürdeni, miközben a víz sekélyebb részén át akart lábalni a tulsó oldalra. De sikertelenül, mert oly helyre került, ahol a víz magával sodorta. Ezt észrevette Tóth Károly ref. tanító, aki épen akkor arra haladt a parton, látván a gyereket fuldoklását, hirtelen ruhástól a vízbe ugrott s kimentette a fuldokló gyermeket.

Eljegyzések. Főnyessy Béla s. vezeldi ev. ref. orgonista tanító f. hó 8-án jegyet váltott Pongó Lajos putnoki vendéglős és földbirtokos kedves leányával Erzsikével. Tartós boldogságot kívánunk derék elvtársunknak kötetlen szép frigyéhez. — Szolárik Ferenc miskolci kir. törvényszéki jegyző eljegyezte Benedekfalvi Kiszely Erzsike kisasszonyt, Benedekfalvi Kiszely Lászlóné, szül. péchujfalusi Péchy Erzsébet leányát.

Agyonlőtt vadorzók. Megirtuk már, hogy Lossonczy Gyula mályinkai erdejében mészáros Károly vadór agyonlőtt két vadorzót, kiket állítólag az erdőben meglepett s kik reá támadtak. Amint most az esetről részletesebben értesülünk, a dolog úgy áll állítólag, hogy Mészáros gazdája, Lossonczy társaságában fegyvertelenül járt az erdőn a mondott időben s amidőn táveszövn a vadorzókat észrevették, Mészáros megkerülte őket s az üldözésre a gazdájától kapott fegyverből lőtte le őket — szinte lesből — anélkül, hogy azok reá támadtak volna, sőt hogy észre is vették volna a vadort. Legalább így meséli a falu népe, hivatkozván mint tanukra az akkor tájt az erdő közelében a falu alatt mezei munkájukat végző emberek. Bármint áll is a dolog, az bizonyos, hogy a sajtószentpéteri járásbíró vizsgálati bírja a lőtávolság megállapítására a színhelyen fényképfelvételeket vett fel, s hogy a boncolást megejtett hivatalos orvos bizonyoságra szert a lövés az önvédelem közelségét igazoló távolság közeléig teljesen kizáró messzeségről történt, amint azt a lövész is igazolja. — Az agyonlőtt orvvadászok közül Vadnay József nős volt s öt kiskorú gyermek atyja, Csermely István — a másik vadorzónak — nincsen családjára. A titokzatos ügyben a vizsgálat továbbra is erélyesen folyik. Mészáros Károly a kir. ügyészségnél Miskolcon van a vizsgálati fogházban letartóztatva.

A kórházi orvosok fizetése. Borsodvármegye tulajdonát képező Erzsébet kórháznál tudvalevőleg két alorvosi állás van rendszerezve évi 800 korona fizetéssel. A fizetés csekély volta miatt a pályázatok rendszeresen meddők maradtak, miért is a vármegye közgyűlése az alorvosok évi fizetését 1200 koronára emelte fel s ezt a határozatot jóváhagyás végett a belügyminiszterhez terjesztette, ki ma érkezett leiratában az 1200 koronás fizetés beállítását jóváhagyta. Az alorvosokra tehát a pályázat ezentúl 1200 koronás évi fizetéssel lesz kiírva.

Értesítés. A sárospataki ev. ref. főiskola jogakadémiáján a beiratás szeptember hó 1—8-ik napjain tartatnak meg; az előadásokra való jelentkezés határideje szept. hó 8-ik és 9-ik napja; az iskolai év ünnepélyes megnyitása szept. 10-ik napja; az előadások pedig szept. hó 11-én kezdődnek. Az alapvizsgálatok szept. hó 5—10-ig tartatnak meg.

A király születésnapja. Ma minden magyar templomban ünnepélyes istentisztelet tartanak; az alattvalói hűség készleti ugyanis az embereket Isten házába, hogy a király születése napján az uralkodó életéért könyörögjenek. — Miskolcon ma ünnepélyes istentisztelet lesz az alsó miskolci (mindszenti) római-kath. templomban, amelyen a Liva utok is természetileg megjelennek. Tegnap este a katonai zenekar a város főbb utcáin dísztakarodót rendez. Ma reggel pedig a Halickán tábori misé lesz az összes helyben állomásozó csapatok részvételével.

Halálozások. Horváth Károly rendőrkapitányt, a rendőrség büntető osztályának vezetőjét, súlyos csapás érte. — Mint részvétellel értesülünk, édesanyja özv. Horváth Károlyné szül. Marossy Janka Karolin 61 éves korában elhunyt. Temetése szombaton d. n. 5 órakor volt Kun József-utca 66 sz. alatti gyászházban a tetemvári sírkertbe.

Ki akar álláshoz jutni? A Miskolc városi helypénz és kövezetvámszedés bérletességénél, legalább 400 korona készpénz, vagy értékpapír óvadékkal rendelkező fiatal iparos házaspár alkalmazást nyerhet. A bérletességnél egyidejűleg több állás is van üresedésben. Jelentkezni lehet naponta délután 3-4 óra között Dick Péter vámberletnél Miskolc, Rákóczy utca 20.

Holttest a szalmában. A napokban Boldván mezei munkások egy szalmakazalban egy eddig ismeretlen gyermek holttestét akadtak. Az edényi járásbírósa a holttest kiletének megállapítása végett a nyomozást elrendelte.

Meglopott főpincér. Tegnap éjjel Perri Ernőnek, a „Pannonia” kávéház főpincérének elzart ládájából ezideig ismeretlen tetts 340 korona készpénzt ellopta. A rendőrség a tolvajt nyomozza.

Tűzek a vidéken. Gyöngyösön óriási tűzvész dühögött a tegnapi nap folyamán s mintegy 140 ház égett le érte-ülésünk szerint tegnap délig. A tűzvész okozta kárt ezideig meghatározni nem lehet. — Mint értesülünk, a tegnapi nap folyamán Zempénben a galszécsi gözmozdony is a tűz martalékául esett.

Ecset tolvaj. Már ilyen tolvaj is akadt városunkban; t. ho 14-én Weinberger József szobafestőnek egy Hricz nevű napszamosa ugyanis 10 drb értékesebb ecsetjét ellopta, aminek következtében masnap Weinberger nem is folytathatta a munkáját. A rendőrség a munkát gátló ecset-tolvajt kézrekerítéséért elrendelte a nyomozást.

Husuzsora. Tanulságní hatóságainknak ide ígdtatjuk a tovarosi lapok egyikétől vett alábbi hír szemelvényét. A dunántúli piacokról érkező húsok szerint az élőamatok értéksökkenésének ellenére meg mindig drágán mérük a húst, sőt helyenkint a máris rendkívül nagy ár emelkedésben van. Szombathely város tanácsa e hónap 19-én próbavágotást eszközöl s 20-án és 21-én a húst el fogja árusítani. Ha a hús árát a mészárszékekben ez az intézkedés se szabályozna, azonnal föllélik a városi mészárszéket. Győrött hasonló eljárást tervez a hatóság s a példát valószínűleg más városok is követni fogják. Hat nálunk mikor fog már e részben megmozdulni a föld? . . . Jobban mondva a hatóság! Vagy nálunk nincs is reális szükség! . . .

Múlt és jelen. Mai számunkban Divald Korneltól, a nagynevű motorténésztől e címen nagy értékű cikket hozunk, melyet a kiváló szerző az iparúvészeti kiállítás alkalmából küldött lapunknak s melyre olvasó közönségünk figyelmét ezúton föl hívjuk.

Munkaszünet felfüggesztése. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a kereskedelmi m. kir. miniszter f. évi 52540 sz. rend. a f. évi aug. hó 21-ére eső vasárnapon a munkaszünet felfüggesztése ügyében a következőket intézkedik: „Szent István király napja a f. évben szombatra esik s így két munkaszüneti nap közvetlenül követi egymást, ennek következtében a kötelező munkaszünetre vonatkozó rendelkezések fenntartása mellett a forgalmi élet nem csekély részében egyfolytában csaknem 48 óran át szünetelne munkakadast. Míntan a forgalom neművű szünetelése foképpen az életmeggéssel

kapcsolatos, de egyéb iparágaknál is, a közönségre előreláthatólag sok hátránnyal járnak az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. évi XIII. t. c. 3. §-a alapján, a belügyi és földmívelési min. urakkal, illetve a horvát-szlavon-dalmát bán úrral egyetértőleg a f. évi aug. hó 21-ére eső vasárnapra kivételesen megengedem, hogy mindazon ipari munka, mely hivatali elődóm múlt évi június hó 13-án 28559. sz. rendelete értelmében vasárnapon az alábbi rendelkezéssel megállapított időnél hosszabb időn át nem végezhető, a jelzett egy vasárnapon reggeli 6 órától déli 12 óráig és esti órákig akadálytalanul végezhető legyen.

Tűzek a vármegyében. Tisza Polgárnól írják, hogy Csohán László tulajdonát képező „Horti tanya” eddig ki nem deríthető okból nagy tűz ütött ki, mely az összes tanyai épületeket, gazdasági eszközöket, egy eséplőgépet s mintegy száz métermázsza kiscépeit gabonát teljesen elhamvasztott. Valószínű, hogy cséplés közben egy szikra kipattant a lokomobil tüzelő szekrényéből, amely a közelben fekvő szalma-kazalt lángba lobbantotta. A kár mintegy 12000 korona. — Tűz volt Mercsén, mely alkalommal 17 lakóház legett. A kár jelen ékeny. — Emőd község határában meg Gájer András földbirtokán keletkezett tűz, ahol mintegy 10 kazal széna lett a lángok martaléka. A tűzet, mely már a községet is veszélylyel fenyegette, szerencsére sikerült lokalizálni mielőtt nagyobb károkat okozott volna. — Tűz volt e hó 15-én 9 órakor a diógyőri m. kir. vas és acélgéprasztalos műhelyében is, hol az ott összegyűlt gyúlékony anyag egy arra haladó és teherszállító mozdony szikrajától. — mely a nyitott ablakon a műhelybe hullott. — meggyúlt. A tűzből nagyobb baj nem lett, mivelhogy azt a gyorsan megjelent gyári tűzoltóság elfojtatta.

Intezeti fehérműek lányok és fiúk részére legnagyobb választékban és legutányosabb árban **Rosenberg Gyula** fehérmű és lengye árúházában szerezhetők be.

Egy szepességi tanító 1-2 magyar gyermeket a német nyelv elsajátítása céljából teljes ellátásra elfogad. A német nyelv eredményes megtanulásáért kezességet vállal. Cim Szedélyi József községi tanító Bindt, u. p. Markusfalvi Szepes-megye.

Gomolyát tehéntejből igen előnyös feltételek mellett vásárolok és esetleg költést csinállok. Cim: a kiadóhivatalban.

DUNKY FIVÉREK

— cs. és kir. udvari fényképészek műterme —
MISKOLC Városházátér 20.

Országos híró műtermek vannak:
Kolozsvár, Miskolc, S.-A.-Ujhely és Deesen.

Műkedvelők részére friss vegyszerek és minden kellékek kaphatók.

KÖZGAZDASÁG.

Sőrapavasár. A miskolci VII. országos sőrapavasár tegnap zajlott le nagyszámú résztvevő jelenlétében a vármegyeháza nagyszobájában. Ott voltak a Borsodmegyei Gazdasági Egyesület részéről Miklós Odón orsz. képviselő, elnök, Vertessy Tivadar titkar, az Orme részéről Juszenszky Pal titkar, a földmívelésügyi minisztérium képviseletében dr. Bartóki József állattenyésztési felügyelő, ott voltak továbbá dr. Redczay Jenő gazd. akademiái igazgató, dr. Tarnay Gyula alispán, Pallaghy Béla h. polgarmester, Lichtenstein József, dr. Sugar Ign. c kamarai titkar, Wittich Andor kamarai fogalmazó stb. Miklós Odón elnök d. e. 9 órakor üdvözölve a megjelenteket, az adás-vevés sima lebonyolítására kerte az érdekelteket s a vasárt megnyitotta. A vásarra bejelentettek összesen 500 vagon árpat. Elsorendű sőrapa került eladásra, minőség tekintetében messze felülmúlja az előző

évek termését. Ez a körülmény, valamint a takarmányhiány okozta, hogy a gazdik felette magas — 15-15 és fél korona — árrakkal léptek fel úgy, hogy a tulajdonon felvidéki, kassai, eperjesi, miskolci vevők a vételtől tartózkodtak. Osztrák vevő sem volt egyetlenegy bécsi bizományos kivételével s így a vásárlányhán indult tartott árak mellett. — Délig eladtak mintegy 5000 mmázsát, tehát alig tízedrészei a bejelentett terménykészletnek. Az árak 1470-18 korona közt ingadoztak, az átlagos árt 15-16 koronára tehetjük. Az árut jobbra miskolci kereskedők vették meg, vett két kassai is, míg egy elenyészően csekély rész más vidékbéli vevők között osztott el. A vásár eredménye úgy az eladásra kerülő készlet mennyisége, mint az elért eladások tekintetében jóval mögötté marad az előző évinek.

Allatjárványok. Szent-István közégben a a lépfene, Heő Keresztúron pedig a száji- és korömfájás járványosan fellépve, nevezett községek zár alá vétettek.

Iskolai értesítők.

I.
Azon társadalmi és politikai kérdések közül, melyek napjainkban a nemzetek figyelmét magukra vonták, leginkább előtérbe lépett az iskola kérdése. De nem is csoda. A nevelés kérdése, ha azt egész mélységében tekintjük, összefüggésben van az emberi élet minden mozzanatával. Egyszerűt gyökerei lenyúlnak a test és lélek organizmusának legmélyebb rejtekeibe, s tökéletes pedagógia csak tökéletes antropológián és pszichológián épülhet fel; másrészt az emberiség világszerpebből s így a történet bölcsészeten s a bölcsészet történetén alapuló etikából és politikából szedi alapelveit, mely alapelveknek elhittésére legalkalmasabb az iskola: a nevelés-oktatás szentélye.

Az iskola a nevelés általános munkájában, mint annak egyik tényezője, foglal helyet. A nevelésben ugyanis három tényező van, t. i. a család, az iskola s bizonyos tekintetben a társadalom. Mindháromnak objektuma az ember; mindhárom tényező egy feladaton munkálkodik, hogy az embert céljához segítse: mégis mind-egyiknek külön, önálló munkaköre van, melyet a másik nem végezhet, csak tökéletlenül pótolhat.

Igy a családi nevelés nem elégséges a nevelés egész munkájának megoldására, mert lényeges különbség van a család világnézete, és a társadalom világnézete, a család élete és a társadalom élete közt. Igaza van Hegelnek, mikor azt mondja: „A család élete, mely megelőzi az iskola életét, személyes viszonyon, az érzelmek, a szeretet, az önkénytelen hit és bizalom viszonyain épül fel; az nem a tények, hanem a vér természetes köteleke; a gyermek itt azért érvényesül, mert a család gyermeke; érdem nélkül részesül szülőinek szeretetében s az ellenállás joga nélkül kell elviselnie szülőinek haragját. Ellenben a világban oly mértékben érvényesül az ember, amely mértékben cselekszik; annyiban van értéke, amennyiben megérdemli. Keveset nyer itt szeretetből; itt a tény szerepel s nem az érzés vagy valamely meghatározott személy. A világ a szubjektívumtól elkülönített közügy; az ember értéke itt ügyességétől a közügy valamely ágában való hasznavehetőségétől, továbbá attól függ, hogy mily mértékben vetkőzött ki különösségeiből és mily mérvuen művelte ki az általános léthez és cselekvéshez való érzékét.

Az iskola az a közvetítő irány, mely az embert a család köréből a világba (társadalomba), az érzés és hajlam természetsszerű köréből a tények világába vezeti.”

Az iskolának általános szellemét, feladatának általános irányát e vérszeme már megjelöli s ha ezt az iskolák befeletében szem előtt tartják, valóban teljesül Seneca óhaja: Non scholae, sed vitae discendum.

Ezek után majd jövő számunkban áttérünk iskolánk szervezésének, továbbá pedagógiai és didaktikai munkásságunknak ismertetésére, lapunk szerkesztőségébe beérkezett 1903-1904. évi iskolai értesítők alapján.
(Folytatjuk.)

Az ipar

Tisztelet asztalost, kán vest, fazekas nek a munká van — hogy gyakrabban mert mivelholc városab

Hát rag mat. Mi köz vitan — me kiállítás ill

Céltudá zuk, abból a jó iparos esz meglegedni vel és kész

aki holtáig hogy magát telesség, hat rá is kénysz okuljon, m waradni tár

Ez a k hogy iparos állítást. De szik meg. A lani, hogy káját meg nagy érdekl az ő társa milyen fat mája, mi ú

Es ebl nezegetésba tanul egy c pasztalata látottakat használni a

Amiért togassák m ses, szép natkozik.

Öszint többet tant közönség j dákon, arr mindenkor kiállításon őket párto pet minden dezése sze rost, aki r vessé tesz

A mo meg fogun ha iparosá megszeret lat után kell sokat kat alkotó litás, hog kakedvvel

Nagy és méltán iparosaink Ha elhint szet csirá azon az t

„Ja Gy Sarg”
ugy fe gőbb nek Hebra és Gu

Az iparművészeti kiállítás és az iparosok.

Tisztelettel kérünk minden rendű és rangú asztalost, kárpitost, lakatost, bronz- és rézművest, fazekast, ötvöst és minden iparost, akiknek a munkájához a művészetnek valami köze van — hogy az iparművészeti kiállítást mind gyakrabban meglátogatni ne terheltessenek, mert mivelhogy ilyenmű alkalom nemes Miskolc városában nem minden időben adódik.

Hát ragadjuk meg ezt a kínálkozó alkalmat. Mi közönség gyönyörködni, izlésünket javítani — megyünk oda. Az iparosostálynak a kiállítást illetőleg más kötelességei is vannak.

Céltudatosan a kötelesség szót alkalmazzuk, abból a nagy igazságból indulván ki, hogy jó iparos csak az lehet, aki nem fog sohasem megelégedni a meglévő tudásával, műveltségével és készségével, hanem — mint a jó pap, aki holtáig tanul — minden lehetőt elkövet, hogy magát fejlessze. Ez nemcsak erkölcsi kötelesség, hanem a kifejtett nagy verseny szintje rá is kényszeríti az iparost, hogy tanuljon, okuljon, mert tudásával rettenetesen el fog maradni társai mögött.

Ez a kötelesség, ambíció kívánja meg, hogy iparosaink gyakorta keressék fel a kiállítást. De nem is félünk attól, hogy nem tessék meg. Az asztalos nem fogja azt megállani, hogy pesti vagy helybeli kollégája munkáját meg ne nézze, bizton elmegy oda s nagy érdeklődéssel fogja tanulmányozni, hogy az ő társa miképpen csinálja azt a szekrényt? milyen fát alkalmaz, milyen a szekrény formája, mi új, praktikus és szép van rajta?

És ebben a kíváncsiságot szemléletben, nézegetésben szinte önkéntelenül, játszva megtanul egy csomó igazságot, bölcseséget. Tapasztalata hihetetlen módon gyarapszik s a látottakat már másnap feltétlenül fel fogja használni a maga műhelyében.

Amiért mi kérjük az iparosokat, hogy látogassák meg a kiállítást, az főképpen az izléses, szép munkára és a modera stílusra vonatkozik.

Ösztönén óhajtánánk, hogy iparosaink minél többet tanulnának a kiállításon, a maguk és a közönség javára. Ha felbuzdulva a szép példákön, arra fognak törekedni, hogy munkájuk mindenkor szép és izékes legyen, hasonló a kiállításon látottakhoz, akkor mindjobban fogjuk őket pártolni, becsülni. Mert szeretjük a szépet mindenben, szeretjük, ha szobánk berendezése szép. És bizony megbecsüljük az iparost, aki nekünk az otthonunkat széppé, kedvessé teszi.

A modern stílus szépségéről a kiállításon meg fogunk győződni. Érdemes dolog volna, ha iparosaink azt tanulmányozva megismernék, megszeretnék s a szükséges tanulás és gyakorlat után — követnék. Természetesen tanulni kell sokat, míg az iparos ilyen szép munkákat alkothat. Azt is megfogja mutatni a kiállítás, hogy a szorgalommal, igyekezettel, munkakedvvel mire lehet jutni.

Nagyon sokat várunk attól a kiállítástól és méltán. Legnagyobb eredmény az lenne, ha iparosainknak szolgálna buzdító példaképpen. Ha elhítené itt közöttünk a jó izlés, a művészet csiréit s ha már egy pár év múlva mi is azon az úton haladhatnánk.

Cyanus.

Nyilt-tér.

Sarg-féle Szappan
szilárd és folyékony
Glycerin a bőrre fehérré és gyöngéddé teszi.
Mindenütt kapható.

Sarg-féle Glycerin-szappan

Ugy felnőtteknél, mint gyermekeknél a leggyöngébb korban a legkitünőbb tisztítószernek bizonyult. Ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár, Schauta, Frühwald, Breus, Károly és Gusztáv, Schandlbauer stb. által a legjobb eredménnyel használtatnak.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § értelmében közhírrá teszi, hogy a miskolci kir. bíróság 1903. évi V. I. 675 l. számú végzése következtében **Dr. Gencsi Samu** miskolci ügyvéd által képviselt **Fritz Maess & Müller** rothenovi cég javára **Hubay Sámuel** ellen 417 kor. 60 fill. s jár. erejéig 1903. évi szept. hó 19. én foganatosított kielégítési végrehajtás után felül- és lefoglalt és 730 koronára becsült árú, állvány s asztal, szemüvegek és hőmérőköl álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverések a miskolci kir. bíróság 1903. V. I. 675. számú végzése folytán 417 korona 60 fill. tökékövetelés, ennek 1902. évi június hó 11-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 85 korona bíróság már megállapított s jelen árverési költségek erejéig **Hubay Sámuel** ellen Miskolcon (Deák-utca) levő üzletében leendő eszközésére **1904. évi augusztus hó 19-ik napjának délutáni 4 és fél órája** határidőül kitéjtik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Miskolc, 1904. évi auguszt. hó 1-én.
Skopecz Kálmán,
kir. bír. végrehajtó.

Hirdetések

jutányos áron felvételnek
— a kiadóhivatalban. —

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a sajszentpéteri kir. járásbíróságnak 1904. évi V. 308/2. számú végzésével **dr. Herczfeld Samu** ügyvéd által képviselt **Hoffmann Ferencz** telpekes részére, **Löwe Károly** p.-vasvári lakos alperes ellen 160 korona 20 fillér tőke, ennek 1903. évi június hó 5-ik napjától számított 5% és eddig összesen 42 kor. 20 fill. megállapított perköltség, valamint 3 kor. jelen árverési kitézési díj követelesre kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 640 koronára becsült ingóságokra az árverés — a netáni felülfoglaltatók követelése erejéig is — elrendeltetik és ennek leendő megtartására határidőül alperes lakásán **1904. évi augusztus 19. napjának d. e. 10 órája** tüzetik ki, amikor is a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is eladottnak.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítetésehez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jkv.-ból ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentésüket az árverés megkezdéséig alulírott kiküldöttél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Sajószentpéteren, 1904. aug. hó 3-án.
Kollárik Béla,
kir. bír. végrehajtó.

Gyógyszertár átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint az „Isteni gondviselés”-hez címzett

gyógyszertárat

a Sörház-utcában

átvettem és azt a m. kir. belügyminiszter ur 52096. sz. a nevére átírta. Azt újabb bűnösséggel **gyógyszerekkel, bel- és külföldi különlegességekkel, sebészeti- és kötszerekkel**, valamint saját gyártmányú különlegességekkel n. m.: **Li-liom-arc krém, szeplő- és májfoltok elleni kenőcs, tyukszemirtó szer, Lábizzadás elleni szerekkel** stb. elláttam.

Kész szolgálatomat a n. é. közönségnek felajánlva, maradtam

kiváló tisztelettel
Nemes Árpád,
gyógyyszerész.

Sok pénz!!

400 koronáig kereshetnek minden rangu egyének levonként, riziko nélkül, mel- lékkereset gyanánt. Bővebbet **A. B. 61. alatt Annoncen Bureau des „Mercur” — Stuttgart, Schwabstr.**

UJDONSÁG!

50 fill., 1 korona, 150 fill. és 2 koronás nyakkendőkben specialista

ROSENBERG BÉLA

úri divatüzlete

MISKOLC, Széchenyi-utca 20.

Ferenczi B. könyvkereskedésével szemben.

UJDONSÁG!

Javallatok: a légzőszervek és emésztőszervek mindennemű katarrhosus megbetegedései, szivizom-betegségek és abból eredő asztmatikus bajok, valamint vörsegyénység stb.

GLEICHENBERG GYÓGY-HELY.

Saison május 1-től szeptember végéig.

Alkalikus-muriatikus források: Constantin- és Emma-forrás; Jáos forrás; tiszta szénsav; Klausen-forrás; savó, st. rilizált tej (száraz táplálás) kefir, forrás-so b. lélegzés, fenyőtűgöz belelegzés, mindkettő külön kabinokban; légzési készülék, pneumatikus kamarák, édes ásványvíz, pezsgő meleg fürdők és természetes szénsavas fürdők szivizom-betegségeknek, fenyőtű és acélfürdők. Nagy vizgyógyintézet, terep-áru.

Lágy, langyos, meleg pormentos, szélesendes levő, erdős tengerszint.

Felvilágosítás és prospektus ingyen. Lakás és kocsik-megrend az igazgatóságnál Gleichenberg.

SZELÉNYI ÉS TÁRSA

MISKOLCZ

Széchenyi-u. 34.

TELEFON-SZ. 62.

KÖNYVNYOMDA KÖNYVKÖTÉSZE ÉS DOBOZ-GYÁR

KÖNYVNYOMDÁNKBAN, mely a mai kor igényeinek megfelelően van felszerelve, bármily könyvnyomdai munkát a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig a legrövidebb idő alatt
o o o és jutányosan készítünk. o o o

A MISKOLCI HITELINTÉZET részvénytársaság.

I. Bank-osztálya. (Minden nap.)

Kölcsönök ad: bekebelezés feltételével ingatlanokra és értékpapírokra.

Leszámitol: helyi, valamint idegen váltókat.

Hitelt nyújt: folyó számlai elszámolásra.

Vesz és elad: mindennemű értékpapírokat, arany pénzeket és idegen bankjegyeket.

Átvesz: pénzbetéteket folyó és check-számlára, hetéti könyvecskékre és pénztárjegyekre.

Megbízásokat elfogad: értékpapírok vételére és eladására a legjutányosabb feltételekkel.

II. Áru-osztálya.

Elfogad: mindennemű terményeket és árukat, a közforgalomnak átadott és tulajdonát képező „Miskolczi áru- és terményraktáraiba“ leendő beraktározásra;

Előleget ad azokra a legjutányosabb feltételekkel és elvállalja azok bizományi vételét és eladását.

Bővebb tájékozással szolgálnak üzleti és díjszabályaink, melyek kívánatra bérmentve azonnal küldetnek.

Miskolci Hitelintézet részvénytársaság Miskolcon.

IV. Széchenyi-utca 35., saját ház.

Csak azon készítményeim valódiak, melyek védjeggyel vannak ellátva.

K. RÁCZ JENŐ gyógyszerésznél MISKOLCZON,

„AZ ARANY SZARVASHOZ“ címzett gyógyszerésztárában

kaphatók 15 év óta közkedveltségnek örvendő alatt elősorolt saját készítményei:

- Iris virágarczenőcs.** Számos hölgy áldja jó hatását — szeplő és májfolt ellen, arcz- és közbőrnek selyempuhaságot ad, teljesen ártalmatlan szer. az arczot a redőktől késő korig megóvja, egy tégely 1 kor. Hozzá Iris balsam szappan, 1 db. ára 70 fill. Hozzá Vénus arczpor, fehér, rózsá és érém színekben, 1 kis doboz 90 fill., nagy 1 kor. 60 fill.
- Pyrethro Salicyl szájjessentia** néhány cseppel egyszeri szájjel kölesönöz, a fogak romlását gátolja és a fogínyt erősíti. — 1 kis üveg 70 fillér. — 1 nagy üveg ára 1 korona 20 fillér. Hozzá (Pyrethro) növény fogpor, mely a fogakat desiniciálja és fehérré takarítja. — Oly esetekben, hol ezen szájjessentia nem használták és fogfájás van, ajánlatik a kitűnő jó hatású (Pyrethro) sveiczi fogcsepp. 1 üveg ára 50 fillér.
- Hajerősítő (balsam) essentia.** Dr. Hebra híres bécsi egyetem tanár előírása szerint készítve a hajhullást és fejbőrropasodást meggátolja, valamint egyéb fejbőrbetegségektől megóv és kellemes illatául fogva szívesen alkalmaztatik. 1 üveg ára 1 korona 20 fillér.
- RácZ Jenő keleti „Balsam bajuszpedroje“**, keményedő és meg nem avasodó, zsírmentes balsamokból készítve, igen kellemes illatú, minden bajuszszinhez alkalmazható. 1 kis doboz ára 30 fillér. 1 nagy doboz 50 fillér.
- Cannabin** (tyukszem-balsam), biztos hatása és legkényelmesebben alkalmazható szer a tyukszemek és bőrkeményedések és sömörök kiirtására. 1 üveg ára 70 fillér.

Lábizzadás ellen Salicyl Dermassant port. 1 doboz ára 1 korona.

Szőrvesztőnek Depillatoriumot. 1 üveg 1 korona.

Rüh (Fühatka ellen) Naphtol kenőcs. 1 kis tégely 1 korona, — nagy 3 korona.

Köszvény ellen I-II. számú Tengeri köszvény olaj, 1 üveg ára 1 K.

Ugy az elősorolt, mint egyéb készítményeimhez utasítás mellékelve van; kívánatra részletes árjegyzék utasításokkal megküldetik. **Csak azon készítmények valódiak, melyek fenti védjeggyel vannak ellátva.** A drága külföldi hasonozereket, úgy mennyiségileg, mint minőségileg és olcsóságukkal fölülmulják; úgy, hogy általános hazi szerek pyánánt legjobban alkalmazhatók.

Főraktár: Budapesten TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésztára, Király-utca 12. szám.

Rendelési cím: K. RácZ Jenő gyógyszerész Miskolczon.